

Aan de gemeenteraad

Datum : 11 maart 2014
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 2014.0.022.772/KD
Zaaknummer : 2011-10-02030
Contactpersoon : Theunis Kalsbeek
Telefoonnummer : (026) 377 38 50

Onderwerp : Haalbaarheidsonderzoek woonschepen op
ongewenste locaties

Geachte voorzitter en leden,

Met deze brief willen wij u informeren over de rapportage van het onderzoek naar permanente ligplaatsen van de 15 woonschepen uit de voormalige ASM-Haven. Met deze rapportage hebben wij tevens uw raadsbesluit van 25 juni 2012 afgerond. Uit onderzoek blijkt dat er geen mogelijkheden voor nieuw te creëren ligplaatsen in Arnhem zijn. Aanvullend zullen wij een aantal alternatieve oplossingen naar permanente ligplaatsen oppakken.

Aanleiding / Probleemstelling

Bij de besluitvorming over het woonbotenbeleid op 11 juli 2007, heeft uw raad ons college opdracht gegeven om ervoor te zorgen dat er binnen vijf jaar zicht is op een alternatieve locatie voor de woonschepen die op ongewenste locaties liggen.

Hiertoe is een probleem analyse opgesteld met mogelijke oplossingen. In de nota van 25 juni 2012 zijn de resultaten gepresenteerd van de onderzochte mogelijkheden en is een voorstel gedaan voor de aanpak van het vervolg. Dit heeft op 25 juni 2012 geleid tot een nieuwe opdracht van de gemeenteraad aan het college.

Raadsbesluit 25 juni 2012

In november 2012 en augustus 2013 bent u schriftelijk geïnformeerd over de voortgang en het (deels) afhandelen van een aantal punten van uw raadsbesluit. Met deze brief informeren wij u over de afhandeling van de overige punten van dit besluit. Hiermee hebben wij uw raadsbesluit van 25 juni 2012 afgerond.

Opdrachtformulering:

1. Het onderzoeken van nieuwe ligplaatsen ten behoeve van de 15 woonboten uit de voormalige ASM-haven.
2. Woonboten die gebruik hebben gemaakt van de uitkoopregeling zijn hiervan uitgesloten.

3. Onderzoek betreft alleen het creëren van nieuwe ligplaatsen in de Defensiehaven, de Rosandepolder en aan de Westervoortsedijk waarbij:
  - a. In de Defensiehaven de herinrichting zo uitgevoerd moet worden zodat de scouting haar activiteiten op een voor de kinderen veilige wijze kan voortzetten;
  - b. Een eventuele inbreiding in de Rosandepolder in goed overleg met de bewoners en de KEMA plaatsvindt;
  - c. In de Rosandepolder de bedrijfsvoering van KEMA niet in gevaar komt;
  - d. Er geen geheel nieuwe locatie voor woonschepen aangelegd zal worden;
4. Onderzoek doen naar de opties voor permanente ligplaatsen in de Malburgse Wetering en de kaap van de ASM haven en naar de mogelijkheid voor in plaatsing van een derde ligplaats bij de Praets.
5. Daarnaast heeft u ons verzocht:
  - Een uitgewerkt voorstel voor te leggen met een ruimtelijke en financiële onderbouwing van de nieuw te creëren ligplaatsen in de Defensiehaven, de Rosandepolder en aan de Westervoortsedijk;
  - Verder onderzoek te doen naar mogelijke alternatieve locaties voor permanente ligplaatsen in de Malburgse Wetering en de kaap van de ASM haven;
  - Eventuele nieuwe inzichten in het creëren van nieuwe ligplaatsen voor te leggen aan de gemeenteraad waarbij het de voorwaarden haalbaar en betaalbaar in acht neemt.

Huidige situatie 15 woonschepen ASM-Haven

7 van de 15 eigenaren hebben van de uitkoopregeling gebruik gemaakt. De aangekochte ligplaatsen worden niet opnieuw uitgegeven. Naast de uitkoopregeling is voor 2 woonboten een definitieve ligplaats gecreëerd in de Praets. 1 woonboot ligt opgeslagen in de Nieuwe Haven en wordt niet bewoond. Op basis van deze gegevens dient er nog voor **5 woonboten uit de ASM-haven** een definitieve ligplaats gezocht te worden. Voor deze woonboten zijn nu tijdelijke ligplaatsen gecreëerd in de Nieuwe Haven.

Onderzoek naar permanente ligplaatsen voormalige ASM woonboten

Het haalbaarheidsonderzoek *'Woonboten Arnhem, onderzoek permanente ligplaatsen voormalige ASM woonboten'* is als bijlage bij deze brief gevoegd. Naast de te onderzoeken locaties is ook gekeken naar mogelijkheden buiten Arnhem en zijn de consequenties van het laten liggen van woonschepen in de Nieuwe haven in beeld gebracht. Het onderzoek is afgerond.

Conclusie van het onderzoek:

Er zijn geen mogelijkheden voor nieuw te creëren ligplaatsen in Arnhem.

Samenvatting en conclusie per onderzochte locatie van het onderzoek.

Defensiehaven

Het creëren van extra ligplaatsen in deze haven heeft consequenties voor de huidige en toekomstige bedrijfsvoering van KEMA. Dit is niet gewenst. Daarnaast maakt landelijk beleid van Rijkswaterstaat

uitbreiding van permanente ligplaatsen aan de rivier niet meer mogelijk.

Conclusie: Uitbreiding van nieuwe ligplaatsen in de Defensiehaven is niet mogelijk.

Rosandepolder

Inpassing van extra woonschepen aan een steiger aan de oostzijde van de plas is niet mogelijk.

Intensivering met een tweede steigerkring in het midden van de plas is niet haalbaar. Aankoop van de te koop staande woonboten is niet haalbaar.

Conclusie: Uitbreiding van nieuwe ligplaatsen in de Rosandepolder is niet mogelijk.

Westervoortsedijk

Landelijk beleid van Rijkswaterstaat maakt uitbreiding van permanente ligplaatsen aan de rivier niet meer mogelijk. Eventuele extra ligplaatsen is daarom alleen mogelijk ter hoogte van de jachthavens.

Het creëren van extra ligplaatsen is alleen mogelijk door aankoop van een woonboot, indikking en verschuiving bestaande situatie. Indikking is zeer beperkt door de aanwezigheid van overige woonboten en jachthavens. Aankoop van de woonboot voor één ligplaats is niet haalbaar.

Conclusie: Er zijn geen mogelijkheden voor het realiseren van nieuwe ligplaatsen aan de Westervoortsedijk.

De Praets

Landelijk beleid van Rijkswaterstaat maakt uitbreiding van permanente ligplaatsen aan de rivier niet meer mogelijk.

Conclusie: Uitbreiding van een derde ligplaats bij de Praets is niet mogelijk.

Kaap van de ASM Haven

Landelijk beleid van Rijkswaterstaat maakt uitbreiding van permanente ligplaatsen aan de rivier niet meer mogelijk. Daarnaast is er op deze locatie geen mogelijkheid voor een rechtstreekse ontsluiting op het openbare gebied.

Conclusie: Realisatie van ligplaatsen op de Kaap van de ASM Haven is niet mogelijk.

Malburgse Wetering

Het realiseren van een woonbootlocatie in de Malburgse Wetering is strijdig met de gebiedsvisie Stadsblokken-Meinerswijk. Door ernstig geval van bodemverontreiniging, aanbrengen van alle benodigde voorzieningen en de toekomstige onderhoudskosten door aanslibbing, wordt deze locatie niet haalbaar en betaalbaar geacht.

Conclusie: Realisatie van nieuwe ligplaatsen in de Malburgse Wetering is niet haalbaar en betaalbaar.

Conclusie raadsopdracht

Op basis van de raadsopdracht van 25 juni 2012 zijn er geen mogelijkheden voor nieuw te creëren ligplaatsen voor de 5 woonboten uit de voormalige ASM-Haven in Arnhem.

Op dit moment liggen er circa 120 woonschepen binnen Arnhems grondgebied.

- **5 woonschepen uit de ASM-haven liggen op een ongewenste plek in de Nieuwe Haven;**
- **1 woonschip ligt op een ongewenste te behouden ligplaats aan de Rijnkade;**
- **12 woonschepen liggen op bestaande te behouden ongewenste ligplaatsen in de Nieuwe Haven en aan de Westervoortsedijk;**
- **Overige woonboten liggen op gewenste ligplaatsen**

Voor 5 van de 15 woonschepen uit de ASM-Haven is nog geen gewenste ligplaats gevonden.

Alternatieve oplossingsrichtingen voor de 5 voormalige woonboten uit de ASM-Haven.

Aanvullend aan de raadsopdracht zijn er een aantal alternatieve oplossingsrichtingen denkbaar en (deels) onderzocht.

Locaties buiten Arnhem

Met de gemeenten: Doesburg, Renkum, Westervoort, Duiven, Rheden en Rijnwaarden, alsmede met de waterschappen Rijn & IJssel en Rivierenland heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden naar eventuele mogelijkheden voor ligplaatsen buiten Arnhem. Alle overheden hebben bereidheid getoond om hierin mee te denken. Op korte termijn blijken echter geen tijdelijke of permanente plekken beschikbaar te zijn of te komen. Op middellange termijn (3 tot 5 jaar) kan de locatie 'de Bijland' en/of de huidige vluchthaven Lobith in de gemeente Rijnwaarde een oplossing kunnen bieden.

Handhaven van de 5 ongewenste ligplaatsen in de Nieuwe haven

Op basis van de huidige bedrijfsactiviteiten in het gebied is de externe veiligheid nog niet in het geding. De geluidbelasting is in de huidige situatie waarschijnlijk al te hoog. Woonboten in deze haven maakt toekomstige ontwikkelingen voor zowel de huidige (uitbreidingen) als nieuw te vestigen bedrijven onmogelijk. Het handhaven van de tijdelijke ligplaatsen in de Nieuwe haven is niet mogelijk.

Uitkoopregeling gewenste ligplaatsvergunningen

Het opnieuw invoeren van de uitkoop van gewenste ligplaatsvergunningen à € 60.000, conform het raadsbesluit van 25 juni 2012. Dit voor alle woonbooteigenaren met een gewenste ligplaatsvergunning in Arnhem met het doel om de verplaatsing van de 5 woonboten op ongewenste locaties naar gewenste locaties mogelijk te maken.

Aankoop gewenste ligplaatsen inclusief ligplaatsvergunning op moment dat deze te koop worden aangeboden

Het gaat hierbij om de aankoop van de te koop aangeboden gewenste ligplaatsen inclusief ligplaatsvergunning. Per ligplaats onderzoeken of uitbreiding van bestaande situatie met extra ligplaatsen mogelijk is met het doel om de verplaatsing van de 5 woonboten op ongewenste locaties naar gewenste locaties mogelijk te maken.

Uitsterfconstructie ligplaatsvergunningen

Het betreft een uitsterfconstructie ten behoeve van de woonboten op ongewenste ligplaatsen. Een uitsterfconstructie is alleen mogelijk door wijziging in de APV.

Vervoluitwerking alternatieve oplossingsrichtingen voor de 5 woonboten uit de ASM-Haven.

Met de uitkomst en afronding van uw besluit van 25 juni 2012 wordt geen oplossing geboden voor de 5 ongewenste ligplaatsen in Arnhem. Aanvullend zullen wij tot het maximale resterende beschikbare budget van ca. € 550.000,= aan onderstaande alternatieve oplossingen voor de 5 woonboten uit de ASM-Haven uitvoering geven.

1. Uitkoopregeling gewenste ligplaatsvergunningen

Het opnieuw invoeren van de uitkoop van gewenste ligplaatsvergunningen à € 60.000, conform het raadsbesluit van 25 juni 2012. Dit voor van alle woonbooteigenaren met een gewenste ligplaatsvergunning in Arnhem met het doel om de verplaatsing van de 5 woonboten op ongewenste locaties naar gewenste locaties mogelijk te maken.

2. Aankoop gewenste ligplaatsen inclusief ligplaatsvergunning op moment dat deze te koop worden aangeboden

Het gaat hierbij om de aankoop van de te koop aangeboden gewenste ligplaatsen inclusief ligplaatsvergunning. Per ligplaats onderzoeken of uitbreiding van bestaande situatie met extra ligplaatsen mogelijk is met het doel om de verplaatsing van de 5 woonboten op ongewenste locaties naar gewenste locaties mogelijk te maken.

Per ligplaats zal worden onderzocht of met de aankoop uitbreiding van de bestaande situatie met extra ligplaatsen mogelijk is en of dit betaalbaar is. Indien het college dit haalbaar en betaalbaar acht tot aankoop over te gaan.

3. Uitsterf constructie ligplaatsvergunningen

Verder onderzoek doen naar de haalbaar- en betaalbaarheid van deze oplossingsrichting en hier uw raad met een uitgewerkt voorstel in november 2014 over informeren.

Het betreft een uitsterfconstructie ten behoeve van woonboten op ongewenste ligplaatsen. Een uitsterf constructie is alleen mogelijk door wijziging in de APV.

Financiën

Via het raadsbesluit van 25 juni 2012 is een bedrag van € 1,5 miljoen beschikbaar gesteld om te komen tot een uitgewerkt voorstel voor de nieuw te creëren ligplaatsen en om de nodige maatregelen voor de tijdelijke locaties te kunnen uitvoeren. Direct na de zomer van 2012 is gestart met het nemen van maatregelen om de tijdelijke situatie van woonbootbewoners te verbeteren.

De gemeente heeft actief alle eigenaren tot 3 maanden na het raadsbesluit benaderd en in de gelegenheid gesteld om van de aankoopregeling gebruik te maken. Zeven van de vijftien eigenaren hebben van deze regeling gebruik gemaakt. Van 2012 is er via het besluit niet bestede middelen € 900.000 overgeheveld naar 2013. Het jaar 2013 is gebruikt om onderzoeken uit te voeren naar de in het raadsbesluit genoemde mogelijke locaties en te komen tot een uitgewerkt voorstel aan de

gemeenteraad. Dit voorstel wordt u nu aangeboden. In oktober 2013 is gestart met de uitvoering van een tweede definitieve ligplaats in de Praets (conform raadsbesluit). De baggerwerkzaamheden zijn na een onderbreking in februari 2014 afgerond. Na het aanbrengen van de benodigde voorzieningen zal deze ligplaats worden ingenomen. Daarnaast dienen nog maatregelen te worden getroffen om de tijdelijke situatie van de woonbootbewoners die aan de landtong van de Nieuwe Haven liggen te verbeteren. Het niet bestede deel € 750.000 is gereserveerd voor 2014 om de werkzaamheden in de Praets en Nieuwe Haven af te kunnen ronden, voor onderhoud en voor betaling van huur 2 ligplaats en. In 2014 is € 200.000 aan kosten gefactureerd. Het resterende budget voor 2014 is € 550.000. De kosten voor onderhoud/huur tijdelijke ongewenste ligplaatsen en voor de uitvoering van de alternatieve oplossingen voor de 5 ongewenste ligplaatsen inclusief plankosten komen ten laste uit dit resterende budget van uw raadsbesluit van 25 juni 2012.

Risico's

Het niet kunnen realiseren van 5 gewenste ligplaatsen voor de 5 woonboten op ongewenste ligplaatsen in de Nieuwe Haven doordat de oplossing niet voorhanden is en/of dooronvoldoende budget. Risico op schadeclaims is aanwezig in het geval niet kan worden voorzien in vaste ligplaatsen en is derhalve ongewijzigd ten opzichte van het geen is opgenomen in het weerstandsvermogen.

Eindrapportage

In november 2014 zullen wij u verder informeren over de voortgang van de alternatieve oplossingsrichtingen voor de 5 woonboten uit de ASM-Haven.

Hoogachtend

het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

de secretaris,

de burgemeester,

Bijlage: Haalbaarheidsonderzoek 'Woonboten Arnhem, onderzoek permanente ligplaatsen voormalige ASM woonboten'